

КАТОЛИЦЬКИЙ ЄПІСКОП І ГУБЕРНАТОР Маріо Кавмо висловили одностійніть в справах відношення між Церквою й державою. Губернатор Кавмо заявив, що він вповні погоджується з єпископом Джеймсом Маломом, що Церква не повинна займатись становища за чи проти політичних кандидатів, але повинна мати право відігравати ключову роль в політичних дебатах, що мають моральні чи релігійні елементи. Єпископ Малон з президентом Конференції американських католицьких єпископів.

СВОБОДА SVOBODA

FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Нерівнорядні дискусанти

У першій публічній дебаті в Льюїсвіллі, Кентакі, 7-го жовтня ц.р. яку передавало через усі радіотелевізійні станції, президент Реген розчарував своїх однодумців і прихильників своїм поведінням — він виявив поденерування, зацукрувався, шукаючи правильних слів, але не дав себе „загнати в кут“, як цього прагнув його суперник-дискусант, демократичний кандидат на президента, Волтер Мондейл. Загальна оцінка коментаторів виходила у користь Мондейла не по суті заторгнутих проблем, а щодо зовнішньої форми. І навіть консервативні синдикальні коментатори признавали, що Волтер Мондейл, колишній сенатор і колишній віцепрезидент, має кваліфікацію кандидувати на найвищий у світі пост мешканця Білого Дому, хоч можна не погоджуватися з його політичною філософією.

Зовсім інакше вийшло з дебатом віцепрезидента Джорджа Буша з демократичною кандидаткою на віцепрезидента 11-го жовтня 1984 року у Філадельфії Джералдін Ферраро. Зараз на самому початку після перших запитів і відповідей обох дискусантів, видно було наглядно, що тут стоїть по одному боці досвідчений, певний себе, докладно знайомий з усіма найповажнішими проблемами внутрішньої і закордонної політики державний муж та поруч із ним — жінка, яка тільки почала вивчати ці проблеми і не має ані знання їх, ані досвіду. Один із журналістів-панелістів так запитав її: Джордж Буш конгресменом, директором Сі-Ай-Ей (Центральної Розвідної Агенції), колишній амбасадор в Пекіні і Лондоні — які ваші кваліфікації на пост, за який ви стараетесь. Відповідь Джералдін Ферраро, що вона займалася громадськими справами, була вчителькою, описала конгресменкою — ніяк не переконувала слухачів, що це рівнорядний суперник Буша. Джералдін Ферраро ввесь час тільки відчитувала те, що її написали фахівці у передбачуваній проблемі, які будуть заторкувані. Буш говорив з пам'яті, наводив факти і дати і тільки закінчував — чотирихвилинну заяву відчитав із задалегідь приготованого тексту.

Під час цієї дискусії Джорджа Буша і Джералдін Ферраро мимолітково насувалося порівняння, що вчитель повчає ученицю. І Джералдін Ферраро настільки інтелігентна, що вона сама зрозуміла це і в одному моменті сказала: „прошу мене не вчити“. Але Буш таки вчив її і пояснював те, чого вона не знала. Наприклад, коли заторкнули проблему міжнародного тероризму (демократи закидають Регенові, що він завинив у відсутності достатніх засобів охорони проти актів терору в Лівані) — Буш звернув увагу, що в Ірані уряд аятолли Хомейні підтримує терор і сам виконує акти терору, а в Лівані уряд президента Джемалея орієнтується на Захід і сам поборює терор. Так само Буш спростував закид Джералдін, що ось Уряд Регена підтримує партизанів проти легального уряду в Нікарагуа. Уряд Америки, — казав Буш, — підтримує демократію в Центральній Америці й у всьому світі, і ті партизани проти уряду Нікарагуа — це бійці за свободу, „фрідом файтерс“, які заслужують на підтримку. На закид, що Реген — перший президент Америки, який за чотири роки не стрінувся з совєтським лідером, Буш правильно пригадав, що за останні чотири роки в Совєтському Союзі змінилися три голови компартії, президента СРСР, і просто не було з ким і коли говорити. Він заперечив закид, що дозброєння Америки, що його веде Реген, перешкодило добрим взаєминам з СРСР. Навпаки, — він твердив, — що тепер у Кремлі знають, що мають діло із сильною Америкою, з якою треба говорити. Коли заторкнуто дразливу справу абортів і виступи римо-католицьких влади у цій справі, Буш заявив ясно, що Роналд Реген і всі в його Уряді стоять за конституційний поділ між Церквою і державою, але признав право владикам забирати в справах абортів слово, бо, — мовляв, — це проблема моралі, а не політики. Звернув теж увагу, що в минулому році переведено в Америці 3 мільйони абортів — це явище страхотливе, яке створює проблему, щодо якої Уряд не може бути байдужим.

Джералдін Ферраро раз-у-раз поверталася до справи державного дефіциту і до потреби припинення перегонів у зброєнні. Буш відповів, що державний дефіцит настав в роках, коли Палата Репрезентантів Конгресу знаходилася і знаходиться в руках демократів і тільки Реген жадає створення двопартійної Комісії для придумання способу зменшення чи ліквідування того дефіциту. І уряд Регена робив Москві кількакратно різні миролюбні пропозиції і завжди чув відповідь „нет“.

Дискусія між Джорджем Бушем і Джералдін Ферраро наче автоматично спонукувала до тривожного запиту: що сталося би, як би вибори виграв Мондейл і як би Мондейл передчасно відійшов у засвіти та президентом американської великодержави стала ця „хатня господиня“ з ньюйоркського Квінсу? Один із журналістів так запитав її: чи не думаєте, що коли б ви стали начальним вождем усіх американських збройних сил, яким за конституцією є президент, Москва не використала б нагоди для наїзду проти Заходу?.. Правдоподібно, слухачі поділяють страх панеліста, щоб Америка не дістала такого президента.

У загальному, якщо йдеться про винагороду американського робітника, то публічна опінія вважає, що ризиками є не так його знання, небезпека чи відповідальність, а ризиками тут сила профспілки, яка зуміла виробити краху фінансову базу для своїх членів. Доказом цього, що існують ненормальності хай послужить власний опит профспілки об'єднання автомобільних працівників, де 40 відсотків американців висловили переконання, що автові робітники заробляють далеко більше ніж „досять“, бо пересічний робітник, скажімо, у „Дженерал Моторс“ дістав минулого року 25,000 доларів, цебто 35 відсотків вище ніж пересічний індустріальний робітник.

Якщо взяти американські заробітки і порівняти їх із міжнародними, то різниця є ще більша. Американський автові робітник заробляє майже 23 долари на годину (тут включено всі користі як: пенсія, забезпечення, вакації, свята, тощо.) Автові робітник у Японії заробляє на годину не 23 долари, а лише — 12, у Кореї — 2,50, під час коли мексиканець одержує 5 доларів не на годину, а на день!

Цих кілька фактів вказує на те яку велику конкуренцію на ринку створює закордонна продукція. Тому і не диво, що щоб тому заробити американське робітництво — не осигнувши свого домагання встановити контролю імпорту — було змушене піти на поступки, щоб забезпечити собі

Юрій Р. Рибак

РОБІТНИКИ ЙДУТЬ НА ПОСТУПКИ

тоншу кромку насущного хліба. Ще кілька років тому, той хто завважив постійні підвищення для робітників питав до чого це веде... і це завело до цього, що профспілки своїми вимогами стали руйнівними джерела доходу, бо фабрики, підприємства остерого, такі замикались одна по одній.

Та американське робітництво отверзело, бо заболіла кишеня, і пішло на співпрацю чим від 1981 року заощадило працевлаштуванню 10 мільйонів доларів. Це віддзеркалювалося у висоті заробітку як теж у тому, що впроваджено двоплинну шкалу винагород, цебто нижчу ставку для новоприбулих.

Головною зброєю профспілок є страйк та підписання контрактів і тут теж зайшли зміни. Давніше постійно торгувалися робітники за вищу платню і користі, нині головним питанням є скільки треба здати, щоб уможливити фірмі побороти на ринку свою конкуренцію.

І коли згадуємо про „умову поступку“ („concession bargaining“), то маємо на думці головні ті роди індустрії, які охоплюють сталь, автомобілі, літаки, перевіз вантажними машинами, повітряний простір, рільництво, приладдя, колорьові метали та машинові знаряддя. У них прийшло або до дер-

жавної дерегуляції, бо імпортований, чужинний продукт дешевий на американському ринку. Ця ринкова ситуація викликає тиск на висоту заробітної платні робітника та існуватиме до цього часу, доки американська індустрія не розв'яже цієї проблеми. Для поборони чужої конкуренції — крім технологічного і новаторського поступів — зменшення платні є одним із факторів, завданням яких є зменшити кошти продукції і тим робом осягнути якнайкращий зиск.

Автоіндустрія дає цікавий приклад для поступку робітників у часі, коли „Крайслер“ знайшовся у безвихідному становищі. Обраховують, що згідно з умовою, працевлаштуванням приблизно сумою 20,000 доларів на робітника. Від того часу профспілка заощадила іншим двома підприємствами, а це „Дженерал Моторс“ та фірмі „Форд“ понад 3,3 мільйона доларів у платнях та користях.

Та часи міняються. У 1983 році „Джі Ем“ виказав великий зиск і дав кожному робітникові у пересічному 600 доларів бонусу, що рівняється 30 центів на годину. Робітники були вдоволені, але лиш до хвилини, коли як то кажуть, — „плав трім з ясного неба“ — вони довідалися, що 322 мільйони доля-

рів виплачено 500,000 робітникам, а 181 мільйонів одержали 5,000 керманіців. Такий нерівномірний розподіл зиску тільки посилює нові домагання робітничих рядів.

Це значення, яке має Літ-роїт для будови авт, має для сталі Піттсбург і тут сталеварники, щоб захистити свою працю і конкурувати із закордоном-погодились на поступки. Але найбільше потерпіли робітники у ділянці будови літаків, бо тут приміненню нову ставку для новоприбулих, яка є нижча. Враз із людьми, що будують літаки, обслуга літаків погодилась теж на редукцію заробітків, щоб тим адекватно летунські ліній при житті.

У загальному, можна сказати, що не належить до приємності працюючого добровільно погоджуватися на нижчі заробітки, бо це впливає на ревізію встановленого стандарту життя. Але коли приходить питання існування, людина мусить себе приміняти до обставин і часами навіть змінити доквілля. Як виглядає, то профспілки вийшли з існуючої ситуації переможцями, однак з другого боку вони пішли задалеко, і замість спільно будувати економічні добра для піднесення загального добробуту, вони стали в цьому процесі гальмовою силою. Шкода лише, що для ревізії їхньої позиції вони мусили дістати лекцію від народів, які у багатьох випадках є нічим іншим як здібними учнями американської школи.

Зоя Когут

ВІН ВІДІЙШОВ...

Його нема!... Він відійшов у вічність, Як смертні всі відходять... І трагічність Не тільки в тім, що відійшов. А в тім що доки жив — Його горінням — мало хто горів, Стремління його — не поділяли ті, Які були повинні з Ним іти!

Вони його лишили... Залишили, Як відцурались Іншого колись. А він ішов, доки були ще сили, Йшов до мети й ніколи не скорився!

Важкий був шлях... Та він навчився страждати, Бо вірів в правоту своїх вимог. І знав — Що лиш Великого багати Повинен той, хто прагне перемог!

І залишивши нам свій Надій, Він відійшов... Чи з Ним заснуть і мрії

На власні сили втомлених людей? Чи це — мету накреслену розвіє І ті, що гальмували Його дії, Показать їй чисте полум'я ідей?..

Покаже час... Історія єдина

Зможе судити вчинки наших днів, І хто був прав, і хто тут завинив. І в смутку тихо котиться сльозина: Як раптом наш народ осиротів — Втративши нині Відаючого Сина.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ
Редагус Лев Яценевич

Сигнали з космосу

Ще сто років тому, небагато людей мали сміливість виступити публічно, як Джордано Бруно, зі заявою, що земля не становить єдиної планети, на якій живуть інтелігентні істоти. Проти такого смілка виступили б посполу вчені й теологи.

Сьогодні модерна теорія про утворення зір вирощує самотужки „середні“ питання про заселення інших планет. Всесвіт бо, як відомо незмірно широкий. Сама наша галактика „Молочного Шляху“, яка становить спіральне скупчення зір та зоряного пороку, вміщує понад 100 мільйонів сонць, з яких одне (наше сонце) розташоване на окраїнах його периферії. Але, якщо б в цілій нашій галактиці, однієї наша земля, була носієм життя, тоді не слід забувати, що поза нашою галактикою існує ще безчисленна кількість інших галактик, а кожна з них вміщує безчисленну кількість індивідуальних зір, з індивідуальною системою планет. Тому не слід забувати, що вчений, такої міри, як д-р Су-Шу-Гуанг з Федеральної Агенції НАСА, на одній науковій конференції заявив, що інтелігентне життя не становить у всесвіті рідкісного феномену. Такий самий погляд заступає велике число видатних астрономів та біофізиків цілого світу, які переконані в тому, що всесвіт сповнений високозаансованими цивілізаціями, які намагаються на-в'язати з нами контакт.

У липні 1960 року науковці з Національного Радіо-Астрономічного Обсерваторії в Грін Бенк, Вест Вірджинія, напрямляли свою 85-стовпну антену на декілька сонцеподібних зір, між іншими на зорю Тав Дзета та

Епсілон Ерідані. Вони розташовані на відстані 11 світлових років (приблизно 66 мільйонів миль) від нашої землі. Якщо на одній з тих зоряних систем існує хоч би одна технічно заансована цивілізація, яка переловила б наш сигнал, то її забере 11 світлових років, щоб переловити до нас зворотний сигнал про своє існування і стільки саме часу забере її, щоб одержати від нас відповідь. Покищо Обсерваторія в Грін Бенк не переловила жадного сигналу з тих двох сонць. А втім, вони й не очікують такого сигналу, коли взяти на увагу, що ніхто з них не знає, на якій фреквенції електронічних хвиль ті сигнали є вислані на землю, не говорячи вже про те, як розшифрувати закодований в них зміст.

Але ще не затихло відлуння дослідів в Грін Бенк, коли неждано появилася в світовій пресі вістка про появу космічного світла у виді планетної мряковини, яким незнана цивілізація хоче на себе звернути увагу мешканців землі.

Ініціатором цієї вістки був мабуть, наш земляк Борис Фесенко астроном з Департаменту Астрономії Педагогічного Інституту в Горьком, у Совєтському Союзі. Обстежуючи від довшого часу цю загадочну світляну мряковину, ідентифіковану в астрономії, як HGC6543, та розташовану на 1,000 світлових років від землі, він звернув увагу на унікальне пбложення тієї світлової мряковини, на північній бігуні нашої екліптики, себто великого кола, сформованого „орбітою“ сонця (коли дивитися на неї зі землі). Тому, що такі

(Закінчення на ст. 4)

Ярослав Новицький

РАК МОЖНА ВИЛКУВАТИ

обставинах подати промінь надії. В силу впертих неодолимоз фактів існують уже всі підстави ствердити, що рак можна лікувати не тільки ножем, чи променем, але лікарством, яке зовсім нешкідливе для організму людини.

Існує переконання, що проти кожної недуги в природі росте певне зілля. „Свобода“ неодноразово повідомляла своїх читачів про лікарство „Україн“. Завдяки цій новині, дехто врятував собі життя. На жаль, не в кожній людині лікарство „Україн“ викликає розсмоктяння ракових новоутворень. А це тому, що коли вже всі можливості остаточного вичерпані, а ними й організм дошесту ослаблений та маса ракової тканини надто велика, тоді шойно звертаються за допомогою, за лікарством „Україн“.

Дотепер тільки одна третина хворих, що застосовувала „Україн“ швидко виликувалася. Для сторонніх — це може звучити малопереконливо, але надзвичайно важливим та новим є факт, що можна усунути ракові тканини лікарством без будь-якої шкоди для організму. Перші виликувані пацієнти ліком „Україн“ тут на Заході вже живуть понад п'ять років без будь-яких ознак повернення хвороби.

Щоб вникнути, чому лік „Україн“ тільки в однієї

групи людей діє позитивно, а в — іншій немає жадного результату, потрібно вникнути механізм дії ліку „Україн“, встановити яка різниця між людьми, де лікарство викликає дію, а де її не викликає.

Усі старання дістати відповідь на це питання при допомозі відомих метод досліджень не дали успіху. Отже потрібно опрацювати нові системи дослідження. Потрібно також знайти засоби, якими можна б посилити дію лікарства „Україн“ у тієї групи людей, де воно тільки частково викликає розсмоктяння тканини.

Також потрібно опрацювати засоби, якими можна було б знешкодити продукції, що виділяються в часі лікування рака. В часі розсмоктяння ракової тканини звільнюються різні речовини, як продукти розпаду рака, котрі для організму є шкідливим баластом. Ці речовини сильно ослаблюють здоров'я.

Успіх кожного лікування залежить також від ступня давності хвороби. На жаль, не завжди легко виявити рака в його початковій стадії.

Щоб усі ті питання могли розв'язати, автор статті зорганізував Український Інститут Подолання Пістряка, що його він сам фінансує своїми скромними засобами. Успішність роботи Інституту дуже сповінена з огляду на брак фінансів. Саме тому автор змушений звернутися до ширшого суспільства з проханням включитися в боротьбу з пістряком.

Якщо кожна рослина має своє призначення, такі ж кожна людина і кожна нація. Світового розвитку цивілізації, науки, прогресу не доконав один народ. Можливо, що саме на нашу долю випало на цьому полі додати вагомий вклад для добра й розвитку людства.

Відносно ліку „Україн“, як показують результати клінічного примінення, він дуже успішний при лікуванні дрібноклітинного рака легень, „мелянома малігнум“, рака грудної залози.

Пожертви на Інститут слід вислати на таку адресу: P.S.K. Nr. Kto. 7459355, Ukrainisches Institut für Krebsbekämpfung (UKRIN).

Jaroslav W. Nowicky
Laimgrubergasse 19/5
A - 1060 Vienna
Austria

ПОЛІЦІЯ ДАЛІ ШУКАЄ злочинців чи злочинця, що вбили совєтську емігрантку Зіну Коган і її сина Едварда минулого тижня в Брукліні. Поліція твердить, що їх помешкання було в порядку і що не було сліду влому до помешкання, що й утруднює поліційні докозання.

ієрархії. Всі духовні й кандидати на священників повинні бути добре обзнайомлені з обрядами та знати різницю між ними. А також під час катехизації треба й мирян поінформувати про обряди та приписи, що стосуються до них.

Далі читаємо в цьому зверненні, що від 1947 року, за винятком архієпископа Г. Гульбінювіча при привітанні Папи у Вроцлаві 1983 року і подібного випадку у Кракові, не було ані одної офіційної згадки про українців ані однієї проповіді на повсюту тему. Так, як би в Польщі не було ні одного вірного Східної Церкви.

За чергою цієї меморіал обговорює ситуацію на Залишених землях (роз. Засяння Лемківщина тощо). Згідно за твердженням у цьому зверненні, після 1956 року багато українців повернулося на свою батьківщину і в деяких місцевостях вони знову становлять більшість населення. В тому часі ні одна церква не повернулася до своїх власників, а в багатьох поселеннях утруднюють, а то й унеможливають відправи св. Літургії. У Криничі довготривалі заходи, щоб дістати дозвіл на відправу Служби Божої в тамошній церкві, що її збудували наші батьки, залишилися без успіху. Цю ситуацію використали тамошні нечисленні православні і в короткому часі дістали дозвіл на будову православної церкви, чим і принадили до себе замітну частину завезених у своїх надіях греко-католиків. Подібно є в Перемишлі, де дотепер не дозволено відправляти Служби Божої в колишній нашій катедрі, що її поляки перемістили на костіть. Те саме діється в Хотинці, Поздичі, Устриках, Сяноці та в багатьох інших місцевостях.

Апелюючи до польських єпископів, в надії на їх братерське почуття єдності у святому Дусі та вірою в їхню добру віру, автори цього звернення з'ясовують засоби уздоровлення Української Греко-католицької Церкви в Польщі, а це:

1) Номінування Апостольською Столицею на місце генеральних вікаріїв єпископів-ординарів для Греко-Католицької Церкви з осідками в Перемишлі, наприклад у Варшаві, а принаймні висвячення єпископів-помічників у нашому обряді. Ці єпископи повинні підлягати нашому Патріярхові (у меморіалі, Верховному Архієпископові) та мати право брати участь в Конференції Єпископів Польщі з рішачим голосом у справах нашого обряду.

Роман Данилевич

ЧИ ЗНОВУ ГОЛОС ВОПІЮЩОГО В ПУСТИНІ

II.

Далі йде ствердження, що перед виселенням українців із їх прадідівських земель вони зуміли оборонитися перед винародовленням. А в часі між двома світовими війнами вони з успіхом протиставилися інвазії православ'я, додаючи чи в тому затті посторонніх ворожих чинників, щоб роз'єднати українців між собою. Тепер, живучи в розсіянні під деструктивним впливом польського оточення, багато з-поміж українців бачать у втечі до православ'я шанс зберегти свою ідентичність. Це — як сказано — дуже вимовне, а подораз трагічне!

Автори цього меморандуму звертаються до польських єпископів, членів народу, що у своїй історії пережив подібні трагедії, щоб прийняли тепер не мовчали. Вони при тому покликаються на декрет Папи Урбана VIII, з 7-го лютого 1624 року, в якому доручено польській ієрархії й польській латинській церковній адміністрації, щоб під ніякими умовами не наважувалися приймати до латинського обряду уніяти як світських, так і духовних. При цьому ставлять вони запит, чому цей документ не був досі оприлюднений в Польщі. А проте катехети й вихованці семінарів у всіх дієцезіях Польщі, а зокрема в західних, північних і південносхідних повинні бути про це поірно поінформовані, подібно як і про рішення Ватиканського Собору Другого, що стосується Східних Церков. А все ж на цих теренах ця проблема засібно пекуча й відкрита.

Слідом за цим йде розгляд 4-ої точки Декрету про Східні Церкви, в якій говориться про те, що в цілому світі треба клопотатися справою збереження і розвитку всіх помісних Церков, і тому треба творити парафії і власну

2) уможливлення відправляти Служби Божі для українців у нашій єпископській катедрі в Перемишлі, як також привернення в ній знищеного внутрішнього влаштування.

3) спрямувати всіх духовників, що походять з греко-католицьких родин до обслуги наших вірних;

4) постійне оголошування, щонайменше два рази в році, у всіх дієцезіях про безоглядний обов'язок повороту вірних і їх дітей греко-католиків до свого обряду;

5) видання розпорядження, щоб римо-католицькі священники не уділяли Тайни подружжя греко-католикам та водночас, щоб вони інформували молодих про їхній обов'язок приймати св. Тайну в обряді їх батьків і відсилати їх до наших душпастирів. Це стосується також християн, крім наглих випадків, та першого св. Причастя і Миропомазання;

6) допомагати при творенні парафії в кожному українському середовищі в його обряді;

7) зворот греко-католикам церков на Залишених землях (південносхідні, східні воєводства), а на інших теренах, де живуть українські католики, приділення їм відповідних об'єктів на церкви з повним внутрішнім влаштуванням, згідно з вимогами нашого обряду;

8) впровадження у всіх осередках, що вишколюють катехитів, предмету про католицькі обряди, що діють в Польщі, та зобов'язати катехитів пригадувати дітям і молоді про їхній обов'язок повороту до обряду батьків навіть тоді, коли самі батьки з вигоди, невідомості чи то страху про це не дбають;

9) допомагати при виданні в українській мові службеників, молитовників, катехизмів чи інших книжок до паралітургічних Богослужб;

10) уділити допомогу при видаванні місячника в українській мові, присвяченого проблемам Греко-Католицької Церкви в Польщі.

Повищі вимоги, як сказано в цьому меморіалі, випливають з духа постанов Ватиканського Собору Другого і є конкретні, щоб рятувати Східну Церкву в Польщі перед її повною загубленню. До цього приналежить також ювілей Тисячоліття Християнства Русь-Україна.

(Закінчення на ст. 4)

ПАРТИЗАНСЬКІ АНТИКОМУНІСТИЧНІ ВІДДІЛИ перевели успішний рейд на столицю Анголи Люанду і знищили склад амуніції, електроніку, військові бараки і деякі урядові будинки. Згідно з урядовим повідомленням, ангольські, португальські і кубинські техніки працювали кілька днів, щоб направити електричні трансформатори і провести освітлення принаймні до головних будинків міста. Акцію перевели повстанські відділи Національної унії за цілковиту незалежність Анголи (УНІТА), які ведуть боротьбу проти марксистського уряду від 1975 року, тобто від проголошення самостійності і незалежності від Португалії.

ФОРД І АВТОМОБІЛЬНА СПІЛКА в Дірборн, Миш. по довгих конференціях підписали трирічний контракт, на основі якого 115,000 робітників одержать значні користі: підвищу платень, забезпечення праці та інші привілеї. Пересічна платня робітників у фабриках Форда виносить 12.68 на годину, або 30,000 доларів річно.

Канадське Представництво УНСОЗУ

Окружний Комітет Торонто

мають честь запросити Членів УНС і Українське Громадянство до участі в

Ювілейному Святкуванню 90-річчя Українського Народного Союзу

найбільш заслуженої братської організації в ЗСА і Канаді

Ювілейний Концерт

відбудеться в неділю, 28-го жовтня 1984 р., в 7-й год. веч. в аудиторії West Park Collegiate

Bloor and Dundas Sts., TORONTO, Ont., Canada

В програмі виступлять:

Хор ВЕСНІВКА ..... Директор К. ЗОРИЧ-КОНДРАЦЬКА
БАНДУРИСТИ ..... Диригент П. БОРИС
ГРИЦЬ ЗОЗУЛЯ ..... Маестро В. ДОВГАНЮК
Хор БУРЛАКА ..... Диригент О. ХМІЛЬ
Головний промовець ..... Д-р ПЕТРО САВАРИН
Голова СКВУ

Привітти:
Д-р ІВАН ФЛІС, Головний Предсідник УНС
Сенатор ПАВЛО ЮЗІК, Головний Директор УНС для Канади

Квитки: 7.00 дол., студенти 5.00 дол.

ЗАБАВА ДЛЯ МОЛОДІ відбудеться

в суботу, 27-го жовтня 1984 р., в 8-й год. веч. в залі церкви св. Евхаристії

515 Broadview Avenue, EAST TORONTO

Квитки: 8.00 дол., студенти 5.00 дол.

Прийдіть і скористайте з нагоди, щоб ближче познайомитися з досягненнями й працею УНСОЗУ для добра українського народу.

ВУНСАКЕТ І ОКОЛИЦЯ!

В неділю, 21 жовтня 1984 р., о год. 1-й по пол. у парафіяльній залі УПЦеркви св. Михайла при 74 Garric Avenue, ВУНСАКЕТ, Ровд Айленд відбудеться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС у ВУНСАКЕТ, Р. Ай.

в яких повинні взяти участь члени Окружної Управи та Урядовці і Конвенційні Делегати на 30-ту Конвенцію УНС наступних Відділів:

73 і 177 в Провіденс, 93 в Централ Фолс, 122 в Тавтон і 206, 241 у Вунсакет, Р. Ай.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіти з діяльності Окружної Управи
2. Співголова головного представника УНС — д-р ІВАН ФЛІСА
3. Вибори Окружної Управи
4. План праці на кінець місяця 1984 р.

У зборах візьме участь

д-р Іван О. Фліс — головний предсідник УНС

УПРАВА ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ

Увага! Лігав Веллі й околиця! Увага!
Окружний Комітет Відділів УНСОЗУ Аллентавської Округи

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ

відбудуться

у неділю, 21 жовтня 1984 р., год. 2-га по пол. в залі української католицької церкви св. Йосифа

при Юньюн Булевард і Кенімор Авеню, БЕТЛЕГЕМ, Па.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Провірка організаційної праці Округи за останні місяці
3. Доповідь СТЕПАНА ГАВРИША, головного організатора УНСОЗУ
4. Схвалення організаційного плану праці на останні місяці цього року
5. Внески, запити і закриття нарад

До участі в нарадах запрошуються всіх членів Відділових Управ, членів Контрольної Комісії і делегатів останньої Конвенції наступних Відділів:

44, 46, 47, 48, 124, 137, 143, 144, 147, 151, 288, 318, 369, 438

У зборах візьмуть участь:

Степан Гавриш, головний організатор УНС

Анна Гарас, головна радяна УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Анна Гарас, голова

Анна Пипюк

почесна голова

Анна Строт

секр. англ. мови

Михайло Колодуб

почесний голова

Степан Муха

секр. укр. мови

Дмитро Мушастий, касир

Проголошення 7-го Літературного конкурсу УЛФ ім. Івана Франка

Правління Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка в Чикаго проголосило 4-го грудня 1982 року у Філадельфії Сьомий Літературний Конкурс на найкращі твори, що вийшли друком в 1982-1984 роках включно. Останній реченець надсилання творів—останні дні січня 1985 року. Склад членів журі і реченець роздачі нагород будуть проголошені згодом.

Призначені нагороди за українські прозові твори: перша нагорода—1,750 дол.; друга нагорода—1,250 дол.; третя нагорода—750 дол.

За поетичні твори: перша нагорода—1,750 дол.; друга нагорода—1,250 дол.; третя нагорода—750 дол.

Для дітей і молоді: перша нагорода—1,000 дол.; друга нагорода—750 дол.; третя нагорода—500 дол.

За драматичні твори: одна нагорода 1,750 дол. За переклади в чужій мові—дві нагороди: перша нагорода—1,500 дол.; друга нагорода—1,000 дол.

За музичний твір у пам'ять С. Людкевича одна нагорода—1,500 дол. За працю чужою мовою з українською тематикою: одна нагорода—1,500 дол. За працю з історії України одна нагорода—1,500 дол. (в заряді УІТ-ва). Для письменників в Україні—поезія і проза—по 2,000 дол.

У Конкурсах УЛФ беруть участь письменники з усіх країн поселення у вільному світі. Автори з української літератури, що бажають взяти участь у Конкурсі, мають прислати по 8 примірників своїх творів. У всіх інших зазначених вище ділянках письменники мають прислати свої твори у числі чотирьох примірників. Усі листування в цій справі просимо пересилати на адресу секретаря УЛФ, яку подаємо нижче.

Цю пригадку подаємо востаннє всім зацікавленим нашим сьомим Літературним Конкурсом.

За Правління УЛФ ім. І. Франка

Адам Антонович, голова

Рома Турянська, секретар

ПРЕСОВІ АГЕНСТВА ІНФОРМУЮТЬ про нові успішні акції антикомуністичних повстанців в Нікарагуа проти урядових військ, сандіністів. На протязі останнього тижня повстанці зуміли знеурядувати декілька запланованих урядом антипартизанських акцій, висадивши в повітря склад амуніції та знищивши залізні рейки, і тим самим унеможливили розгорнути повністю урядову акцію проти партизанських відділів. Сандіністи нахваляються, що вони в останній офензиві мали великі успіхи, але закордонні спостерігачі і кореспонденти заявляють, що урядові війська зазнали великих втрат в людях і військовому виряді. В руки партизан попало багато модерної зброї, амуніції і медичних препаратів.

У П'ЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСА

бл. п.

СИМЕОНА ЛУКІЯНА ГНАТКІВСЬКОГО

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в п'ятницю, 19-го жовтня 1984 р., о год. 9-й р.

у церкві св. Миколая в Амстердамі, Н. Й.

та в церкві Благовіщення, Fresh Meadows, N.Y.

Дружина — ЄВГЕНІЯ

Син — ВОЛОДИМИР з дружиною

БОГДАНОЮ І дочкою

ВОЛОДИМИРОЮ з чоловіком

СТЕПАНОМ І внуком РОМАНОМ

У ВОСЬМУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Незабутнього МУЖА, БАТЬКА І ДІДУНА

бл. п.

МИРОНА КАРБІВНИКА

буде відслужена

ПАНАХИДА

в українській православній катедрі

св. кн. Володимира в Філадельфії, Па.

в неділю, 21-го жовтня 1984 р., о год. 10:30 ранку

Просимо Родину і Приятелів про молитви за спокій його душі.

Дружина — ЄВГЕНІЯ

Син — ГРЕГОРІ з дружиною ДЖУДІ

І донечкою АЛЕКСІС

Доні — ДАНА І АНДРЕЙКА

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями та Знайомими, що з волі Всевишнього заснула Вічним Сном

бл. п.

Михайлина з Гевриків КЛИМПУШ

вдова по бл. п. Василю Климпушу.

Народжена 16-го листопада 1904 року в Дрогобичі.

Померла 19-го вересня 1984 року в Ясіні

в Закарпатській області.

В глибокому смутку про молитви за спокій душі

Покійної просять:

брат — БОГДАН з дружиною ОЛЬГОЮ,

сином ТИТОМ з родиною

брат — АНДРІЙ з синами ГІГОРЕМ

та ОЛЕГОМ

брат — ІВАН з дружиною СТЕФОЮ,

доньками МАРИЄЮ та ЛІДОЮ

з родинами

Ближча і дальша Родина в Канаді,

ЗСА, Україні

Управа Осередку СУМ в Нью Йорку, Дирекція Школи Українознавства і Батьківський Комітет

З глибоким і невимовним жалем ділимося сумною вісткою що в суботу, 13-го жовтня 1984 року упокоїлася в Бозі

бл. п.

МАРІЙКА ПЛІСАК-КУХАРСЬКА

наша Дорога, Незабутня вчителька школи Українознавства Осередку СУМ в Нью Йорку.

ПАНАХИДИ відбудуться в понеділок, 15-го і вівторок, 16-го жовтня 1984 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні Петра Яреми, 7-ма вул. в Нью Йорку.

ПОХОРОН в середу, 17-го жовтня ц. р., о год. 10:30 ранку з церкви св. Юра, 7-ма вул., НЮ Йорк, Н. Й. на цвинтарі Кальварія.

Складаємо глибокі співчуття мужеві Іванові Плісак, дітям: Христі й Петрові Плісак, сестрі Стефанії Кухарській та ближній і дальшій Родині в ЗСА і в Україні.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТІ І ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

наших Найдорожчих і Незабутніх РОДИЧІВ

бл. п.

МИХАЙЛА І МАРІЇ КАВЧАК

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ І ПАНАХИДИ

в п'ятницю, 19-го жовтня 1984 року

в церкві св. Юра в Нью Йорку, Н. Й., о год. 7-й ранку

і в церкві Непорочного Зачаття в Гемтремку, Миш., о год. 7-й рано.

Родину, Приятелів і Знайомих просимо про ласкаву участь у відправах і просимо згадати Покійних в цей день у своїх молитвах до Всевишнього, щоб дарував їх душам вічний спокій у Небесному Царстві.

Горем прибиті:

діти — ДАРІЯ І МИХАЙЛО

Головна Управа Т-ва Українських Інженерів Америки

ділиться з Членами та усім нашим Громадянством сумною вісткою, що в п'ятницю, 12-го жовтня 1984 р. відійшов від нас у Вічність наш довголітній почесний член, член Головної Управи ТУІА, довголітній редактор Вістей ТУІА, знаний громадський діяч та автор численних наукових праць

бл. п.

СТЕФАН ЮРІЙ ПРОЦЮК

Олечалений дружиною Олені наш найширший співчуття.

ВІЧНА ЇЙ ПAM'ЯТЬ!

Головна Управа ТУІА

Помолімося за наших друзів.

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ

за спокій і вічну радість душ померлих Членів Фонду Катедр Українознавства.

Впреп. о. декан Петро Огірко відслужить Заупокійну Святу Літургію, в п'ятницю, 28-го жовтня 1984 р., о год. 9-й ранку, в УКЦеркві Царя Христа, в Бостоні, МА, за Благенної Пам'яті:

Проф. ВАСИЛЯ І СТЕФАНІО БЕЗКОРОВАЙНИХ

ІРЕНУ ВИННИЦЬКУ Д-ра МИХАЙЛА ДУДРУ НЕСТОРА КОГУТЯКА

О. ВОЛОДИМИРА КОРОПЕЦЬКОГО ІВАНА КУКІЛЯ

МАРІО СІДІМЧУК ІВАНА ІЄВРОЗИНУ СТЕЦЬКОВИХ ДМИТРА ЮРЧИШИНА

Всіх Вп. Членів ФКУ просимо про молитви за померлих наших друзів.

Помоліться в часі відправи Заупокійної Богослужби, щоб поєднатися з нами в поході молитов до Всевишнього за тих, що творили добро.

Вічна Пам'ять Померлим Членам ФКУ!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА

ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА (ФКУ)

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що по довгий недуг, 13-го жовтня 1984 року на 81-му році життя упокоївся в Бозі

мій Дорогий МУЖ

бл. п.

Станислав Свіченюк

Покійний народився в Заліщиках, Зах. Україна.

ПАНАХИДА — в понеділок, 15-го жовтня 1984 р. в похоронному заведенні Fucillo and Warren, S. Main St., Manville, N.J.

ПОХОРОН — у вівторок, 16-го жовтня 1984 р. з того ж похоронного заведення, о год. 8-й ранку до церкви св. Михайла, Схід 3-тя вул., Manville, N.J. Тіліні Останки будуть зложені на українському православному цвинтарі св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЇМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:

дружина — СТЕФАНІЯ

в Україні брат — ТАРАС,

сестри — НУСЯ І ЛІНА

Ближча і дальша Родина та Знайомі

У глибокому смутку ділимося вісткою з Родиною й Приятелями, що в суботу, 29-го вересня 1984 р. в лікарні "St. Joseph's Health Centre", Toronto, Ont., по довгий, тяжкий недуг заснув Вічним Сном, на 68-му році життя, наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п. д-р

ТЕОДОР НЕБОЖУК

ПАНАХИДИ — відправлені в понеділок і вівторок, 1-го і 2-го жовтня 1984 р., о год. 8-й веч. в похоронному заведенні Кардинала при 92 Annette Street Toronto.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 3 жовтня, о год. 9-й ранку з церкви св. Миколая, при 4 Bellwoods Ave., Toronto, Ont. Після похоронних відправ, Тіло Покійного було перевезене на "Sanctuary Park Cemetery" — Weston, Ont.

Горем прибиті:

дружина — АННА

син — АЛЕКСАНДЕР СИСАК з дружиною

ДОННОЮ

дочка — ЛАРИСА КЕМЕНІВ з мужем

ОЛЕГОМ

внуки — ГАНУСЯ, ГРИГОРЧИК, ПАДА,

БОГДАН, ВАСИЛЬКО І КАТРУСА

брат — МИХАЙЛО в Україні

стрижінка — ОЛЕНА НЕБОЖУК в Едмонтоні

сестринка — МИРОСЛАВА ГОШОВСЬКА

в Fort McMurray, Alt.

Ближча і дальша Родина в Канаді, Америці і Україні

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

у глибокому смутку повідомляє своїх Членів, що 12-го жовтня 1984 р. помер

Сигнали...

(Закінчення зі стор. 2)

планетарні мряковини — звичайно короткотривалі (не довше кількох років), існує велика можливість, що хтось в космосі свідо-розташував її в той спосіб, щоб вона ввійшла в теперішнє положення нашої експлітики в тому часі, коли людство буде в розквіті своєї технологічної доби.

Це значить, що той сигнал — маяк був задуманий, щонайменше, 3,000 років тому. Його задумкою було звернути увагу на світну цивілізацію в іншій галактиці. Своєю гіпотезою Фесенко описав в статті, поміщеній в московському тижденьнику „Московські Вісті“ і, вона змістила стала джерелом великої сенсації у світі.

На думку Фесенка, цілий задум був запланований тими істотами, що студіювали землю, та передбачали її технічний розвиток у XX сторіччя. Якщо ця гіпотеза правдива, то цей світляний сигнал був задуманий представниками суперцивілізації, не тільки, як доказ її існування, але теж, як доказ їх доброзичливості у відношенні до нашої планети.

Згадану мряковину, яку не можна бачити голим оком, відкрили астрономи багато років тому. Але ніхто з них не побачив можливості її формування природним способом. Можливо, що астрономи та вчені нашої доби були впроваджені в помилку — вірою, що єдиним сигналом з космосу, який долине до нас, буде радіовий сигнал, забуваючи при цьому, що ця форма комунікації, не тільки вимагає багато енергії, але вона може бути теж незрозуміла для чужої цивілізації. І тому, далеко кращою розв'язкою за радіовий сигнал, який можуть правити світлові сигнали, у виді мряковини, HGC6543, яку слід вважати „космічним чудом“, а щонайменше рідкісним феноменом, можливість природного походження якого — безконечно мала.

Вступайте в члени УНС

ЗВЕРНЕННЯ
ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ
УКРАЇНЦІ!

Підтримайте законопроект ч. 4459, що його внесли 60 конгресменів. Цей закон створить Комісію, оплачану державними фондами, для дослідження причин і наслідків голокосту в Україні в 1932-33 роках.

Організація „Американці в Обороні Людських Прав в Україні (АОЛПУ) — започаткувала масову акцію листами до американських законодавців у цій справі. Включіться в це діло. Ваша фінансова, або активна участь необхідна.

Посилайте Ваші пожертви та звертайтеся за інформацією до:

AMERICANS FOR HUMAN RIGHTS
IN UKRAINE
43 Midland Place ■ Newark, N.J. 07106

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО НАШЕ
СЛАВНЕ МИНУЛЕ!

Нарід, що не знає і не пам'ятає про своє минуле, не заслуговує на майбутнє!

Здавлення пам'ятника Тарасові Шевченку у Вашингтоні 20 років тому належить до найславніших діл досягнень Української Америки за 100 років її історії!

Ця слава історія документально описана в 138-сторінковій книжці

А. Драгана:
„ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Книжка надрукована у Видавництві Українського Народного Союзу „Свобода“ і має вісім розділів:

- 1) Відкриття пам'ятника,
- 2) Український День у столиці Америки,
- 3) Великої події славне завершення,
- 4) Шлях Шевченка до Вашингтону,
- 5) Битва за Шевченка (з комуно-московською імперією),
- 6) Мова цифер (Звіт Контрольної Комісії із зібраних фондів на пам'ятник),
- 7) Шевченко й Американські Українці та
- 8) Будеш, Батьку, панувати!

Передмову до книжки про „Другу Статую Свободи“ написав проф. д-р Ярослав Падох. Мистецтво обкладинки і заголовну сторінку оформив Богдан Титла.

Керуючись бажанням масового поширення цієї необхідної для кожного книжки, встановлено мінімальну ціну за неї в сумі тільки 6.00 доларів. Книжку можна замовити, виповняючи доданий до цього формуляр та виславляючи його, разом із належністю, на вказану на формулярі адресу.

Мешканців штату Нью Джерсі зобов'язує 6% штемпового податку

До Видавництва „Свобода“
"SVOBODA"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Прохаю переслати мені примірник книжки
А Драгана „ШЕВЧЕНКО У ВАШІНГТОНІ“

Належність у сумі..... дол. залучую чеком (поштовим
Належність платна лише в амер. доларах переказом)

ім'я і прізвище.....
Вулиця..... місто.....

стейт..... зіп код.....

Чи знову...

(Закінчення зі стор. 2)

При кінці висилаючи цей меморіал дякують тим польським духовникам, що систематично та по-християнськи допомагають перемагати великі шоденні труднощі. З окремою подякою звертаються до кардинала Юзефа Глемпа за його пастирський лист з нагоди Христового Різдва 1982 року, спрямованого до українців. Водночас висловлюють бажання, щоб примас Польщі відбув візит до більшості українських осередків та, йдучи слідами Папи Івана Павла II, відслужив св. Літургію у візантійсько-українському обряді.

Останнім акордом обговореного меморандуму є цитата з 6-ї точки Декрету про Східні Католицькі Церкви, прийнятого Ватиканським Собором Другим, яка звучить: „А ті, що з рації чи то уряду, чи то апостольського служіння є в частині зв'язках з Східними Церквами або їх вірними, мають набути знання й пошани обрядів, дисципліни, вчення, історії, як також духа східних християн“.

Читаючи цей меморіал, спрямований до польської католицької ієрархії, приходить, на жаль, ствердити, що виставлену постанову Ватиканського Собору Другого дотепер цілком не розглядали польські церковні чинники. Поляки йдуть своїми втертими шляхами і далі ставляться з презирством до українського народу та його самостійних аспірацій на всіх секторах його життя, включно з Українською Католицькою Церквою. Великим парадоксом є факт, що вони фаворизують Православну Церкву в Польщі, що є під юрисдикцією московського патріарха, який, як відомо, є сліпим виконавцем політики червоної Москви. Вони роблять це з думкою, щоб послабити Українську Католицьку Церкву, оскільки також національних аспірацій українців, та при тому здійснювати свою хворобливу мрію про Польщу „од можа до можа“. В минулому поляки вже не раз ділилися з росіянами українськими землями, що засно виходило на їхню загибель. Видно, що під цим оглядом в них коротка пам'ять...

Згідно з достовірними інформаціями, меморіалом українських мирян зацікавилися представники польської католицької Єпископату. Після його пред'явлення відбулося вже дві конференції польської ієрархії. Покищо немає вістки, чи вимоги, висловлені в цьому меморандумі, були також предметом тих конференцій. Однією з основних вимог є призначення владик для українців греко-католиків.

У звідомленні секретаря Священної Конгрегації для Східних Церков, архієпископа Мирослава Марусина, оприлюдненому у „Вістях з Риму“, липень 1984 рік, у справі його візиту до українських католицьких осередків у Польщі (ці відвідини відбулися у другій половині червня і з початком липня ц.р.) немає про це ніякої згадки, як також дуже скупо його інформації про положення нашої тамешньої Церкви. А ця візитація відбулася після появи згаданого меморіалу, в якому, як уже сказано на початку цієї статті, дуже виразно з'ясовано фактичне положення Української Католицької Церкви в Польщі. Дуже замітно, що архієпископ Мирослав Марусин прийшов до Перемішля всвячувати п'ятьох наших священників не в тамошній нашій єпископській катедрі, що її загарили поляки. Отож, як дуже хотілось би почути від передового представника Конгрегації для Східних Церков бодай коротке ствердження про трагічний стан цієї Церкви та про те, чи є які виходи на покращання цієї довготривалої дивовижної ситуації, що вповні колудує з християнськими засадами.

Меморіал українських мирян католиків до Конференції Єпископату Польщі є грімким голосом протесту проти того, що діється там уже на протязі останніх чотирьох десятиліть. Чи буде він знову голосом волюнтару в пустині?

Український хор з Варшави
виступав в Західній Німеччині

Молодецький хор старої і релігійної музики при церкві Отців Василіян у Варшаві, що восени 1983 року під час конкурсу релігійної пісні у Ватикані виконав „Покання“ Артема Веделя, здобув третю нагороду, навідав у Римі друзів зв'язки з протестантськими і католицькими інструменталістами і співаками міста Франкфурту над Майном, що їх з рамени католицької паролії „Лібфрауен“ та протестантського регіонального об'єднання міста Франкфурту запросили на 10-денне перебування до Франкфурту.

Хористи, молоді дітя в гімназійному та студентському віці, в числі 120 осіб прибули 23-го серпня до Франкфурту зі своїм диригентом маестром Ярославом Полянським, духовним опікуном о. Петром Кушкою та двома старшими жінками.

Від 24-го серпня до 4-го вересня хор дав кілька концертів у франкфуртських церквах, а також у місцевостях довкола Франкфурту. 29-го серпня хор дав концерт української світської та народної музики. Всі виступи молодечого хору з Варшави викликали велике захоплення слухачів, удостоїлися дуже прихильних рецензій у відомій газеті „Франкфуртер Альбемейне“ та „Таунсцайтунг“.

Від 24-го серпня до 4-го вересня хор дав кілька концертів у франкфуртських церквах, а також у місцевостях довкола Франкфурту. 29-го серпня хор дав концерт української світської та народної музики. Всі виступи молодечого хору з Варшави викликали велике захоплення слухачів, удостоїлися дуже прихильних рецензій у відомій газеті „Франкфуртер Альбемейне“ та „Таунсцайтунг“.

При всіх виступах підкреслено, що співають представники української меншини в Польщі, які не зв'язують на свою розпороченість, плеканню рідну пісню і давню українську церковну хорову культуру. Від 30-го серпня до 2-го вересня хор виступав у Штрассбурзі та околиці, де також здобув собі велику симпатію.

А. Г. Г.

Увага! Увага!
Вже маємо на складі книжку за видавництвом „Просвіти“, Мельборн, Австралія
пек. ред. МИХАЙЛА ОСТРОВЕРХИ
„НАПЕРЕКІР“
МІЛАН 1926-1931 — СПОГАДИ
Обкладинка Митрона Левича Ціна \$9.00 з пересилкою
Мешканців штату Нью Джерсі зобов'язує 6% штемпового податку
Належність платна лише в американських доларах.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Перші Загальні збори І-го

Щадничого Банку „Певність“

Голова Ради Директорів Банку д-р Павло Надзікевич відкрив Загальні збори 12-го вересня ц.р. та привітав чисельно зібраних членів та представників місцевих організацій і установ. Він зазначив, що ці перші збори новоствореного Банку „Певність“ відбуваються в часі загальної скорботи, суму й жалю цілої української спільноти з приводу відходу у вічність Блаженнішого Патріарха Йосифа і поправах хвилюючої мовчанки віддачі Йому глибокий поклін і пошану.

Дальше ведення зборами перебрав президент „Певності“ д-р Юліан Куляс. Він коротко окреслив несприятливі економічні та фінансові обставини в країні в минулих роках, після чого нагостулила більша стабільність у фінансовій політиці. Це зважаючи на несприятливі обставини в останніх роках для нормального розвитку фінансових установ, наш банк, сказав Ю. Куляс, — завдяки обережній і радше консервативній політиці в орудуванні фінансами, досяг поважних здобутків, які забезпечують дальший розвиток установи й скріплюють його здорові фінансові основи.

Капітал банку поважно зріс, загальна сума майна банку виносить 91,173,302 дол., що в порівнянні до попереднього року становить збільшення на суму 11,652,470 дол. Ми теж у позиції „резерва і нерозділений дохід“ можемо занотувати збільшення нашої резерви, в порівнянні до попереднього року, на суму 942,381 дол., резерва банку виносить 4,845,876 дол., що є важливим показником здорового і племінного розвитку фінансової установи й додаткового забезпечення всіх наших щадничих конт. розуміється поруч із статистичним забезпеченням з боку урядової агенції.

Ю. Куляс задав про зміни, які зазнавали в другій половині 1983 року, а саме: прийняття федерального чарту з можливістю уділювати гіпотечні позики й робити інші фінансові операції у всіх стейтах ЗСА та підлягати лише федеральним фінансовим і контрольним чинникам.

Друга зміна полягала в тому, що ми прийняли чартер банку й перейшли у вищу категорію фінансових установ, прийнявши назву І-ий Український Федеральний Щадничий Банк „Певність“. Ці зміни були продиктовані вимогами дальшого розвитку й поширення фінансової бази поза межі самого Чикаго та українського поселення. Тут йдеться про одну важливу річ, а саме: про те, щоб ми змінили притягати не лише український, але й американський капітал і щоб він працював в користь наших громадських потреб.

Ю. Куляс вказав на позитивні явища економічного й політичного порядку — радикальне зменшення інфляції, зменшення безробіття, скріплення оборони країни й більш консервативний напрям Уряду й цілого суспільства ЗСА. Це виключає почуття стабільності й віри

у свої сили, а в тому й пожевлення економічного розвитку. Єдиною загрозою для економічного росту буде дефіцитний бюджет уряду, який мусить постійно робити всі можливі ощадження для зрівноваження і ліквідації дефіциту.

„Сьогоднішні ювілейні збори у наш 20-річчя розпочинаємо третю декаду нашої установи з вірою у наш дальший здоровий розвиток та успіх у праці на службі українській громаді“. Цими словами закінчив Юліан Куляс звітування із діяльності нашої установи за час від червня 1983 до кінця травня 1984 року. Ще перед його звітуванням, згідно із прийнятим денним порядком нарад, відчитано протоколи із Загальних зборів з 20 червня 1983 року і з Надзвичайних зборів з 14-го грудня 1983 року, на яких формально схвалено згадані зміни відносно правного статусу нашої установи.

Оба протоколи відчитав секретар Зборів Дмитро Багрий. Описав одностороннє затвердження складу Номінаційної комісії: Ярослав Загородний, Ярослав Конол, Дмитро Новошицький, Володимир Тіон і д-р Тарас Гаврик.

Представники різних організацій і установ склали привітання, gratуляції та побажання дальшого успішного розвитку.

Ірина Гіромнімон, ексекютивний директор і скарбник склали фінансовий звіт, відчитуючи поодинокі позиції із балансу, видрукованого у фінансовому звіті, який з приводу ювілейних святкувань банку відзняється від попередніх звітів об'ємом, змістом і мистецьким оформленням 20-сторінкового видання, прикрашеного багатьма світлинами із історії й розвитку банку, та залишились репрезентативною цінною пам'яткою в архівах банку.

Голова Контрольної комісії Митрон Павличков звітував, що комісія відбувала свої засідання, поодинокі члени комісії брали участь в місячних засіданнях дирекції та передавали вибірково контрольні деяких позицій банкового балансу і на тій підставі ставлять внесок на уділення абсолютної уступної дирекції з призначенням за її віддану працю для дальшого розвитку банку.

Після запитів і дискусій над звітами дирекції, згідно з новим статутом для банківських інститутів, що його дирекція схвалила, вибір членів дирекції в наступних загальних зборах відбуватиметься ротатійною системою, тобто на місце однієї третини директорів, вибраних на один рік, вибирається нових. Відповідно до цих нових статутів приписів, голова Номінаційної комісії Ярослав Загородний відчитав запропоновану лісту кандидатів до дирекції: почесний член дирекції — д-р Роман Кобилецький; інж. Лев Боднар, інж. Митрон Гриневич, інж. Митрон Лушак і д-р Тарас Гаврик на три роки; Іван Галамай, інж. Степан Голяш, д-р Юліан Куляс і Ярослав Загородний на 2 роки; Петро Семків, д-р Павло Надзікевич і мгр Богдан Чомко на один рік.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕГЕН ЗАЯВИВ, що він не „поверне до гострой“ антисовєтської риторики у своїх промовах, якщо він виграє в надходжених президентських виборах. Інтерв'ю, що появилось в „Ю.С. Ньюз енд Ворлд Репорт“, президент Реген заявив, що „простий розум наказує, що ми й вони (СССР) повинні не тільки зредукувати нуклеарну зброю, але й елімінувати її цілковито.“

ПРИЙМЕМО НА ПРАЦЮ

IBM System 34,
System 36 operator.

Досвід побажаний. Прийнятий на цю працю переїде вишкіл.

Зголошення:
Український Народний Союз
(201) 451-2200

До Контрольної комісії обрано: інж. Митрон Добровольський, Григорій Дронь, Петро Куліш, Митрон Павличков і Іван Ривак. Лісту кандидатів до дирекції і Контрольної комісії Загальні збори односторонньо схвалили.

Інж. С. Голяш поінформовав про громадський аспект нашого банку, який приготував, організував і фінансував дві великі, на високому мистецькому культурному рівні імпрези — у своє десятиріччя концерт-беніфе для Ганни Колесник, співачки і примадонни Київського Театру опери і балету ім. Т. Шевченка 10-го лютого 1974 року та концерт-беніфе з участю оперного хору з Торонто, симфонічної оркестри в Чикаго та світової слави піяніста Романа Рудницького. На цьому концерті 20-го травня ц.р. були виконані увертюра до опери „Тарас Бульба“ Лисенка, „Слов'янський концерт“ Лятошинського з фортепіановою партією Романа Рудницького та кантата-симфонія „Кавказ“ С. Людкевича. Концерт приніс суму 32,000 дол. на допомогу цілому українській школі при парафії св. о. Миколая.

Крім того наш банк з року в рік виділяв із своїх фондів тисячі доларів на допомогу всім церковним, науковим і громадським організаціям виконувати свої статутні завдання. Це слід завжди пам'ятати і сказати собі, що ця установа є нашим банком, якого ми морально й матеріально підтримуємо, складаємо свої ощадності, купуємо різного роду сертифікати, відкриваємо пенсійні конта, чекові конта, беремо різного роду позики і взагалі помагаємо всі свої фінансові справи.

Предсідник д-р Юліан Е. Куляс, закриваючи Загальні збори і дякуючи всім учасникам за чисельну участь, сказав: „Цими Загальними зборами розпочинаємо третю декаду нашої установи з кріпкою вірою в наш дальший здоровий розвиток та успіх у праці на службі української громади“.

К. Р.

„ОЧОЛОВІЧЕННЯ“
ЖІНОЧОГО ПРІЗВИЩА

Автором статті п. з. „Творчий дарунок“, що появилася у „Свободі“ в числах 196 і 197, 12-го і 13-го жовтня ц.р., була Валентина Юрченко. Ред.

НЕ КОМІТЕТ А КВІНТЕТ

У звідомленні п. н. „У Нью Йорку відзначено 40-річчя бою біл Бродами“ („Свобода“ ч. 196 з 11-го жовтня ц.р.) зайшла помилка відносно вокального ансамблю хору „Думка“. Слід читати „членками того квінтелу“.

Пропущено прізвище

У вісті п. заг. „Появився друком регіональний збірник „Яворіська Земля“, („Свобода“ ч. 189, з 3-го жовтня ц.р.) у реченні на початку другого параграфа пропущено прізвище. Це речення має звучати так: „Збірник зредагували д-р Василь Лев і Володимир Барагура“. — Ред.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНСЧЕТВЕР,
18-го ЖОВТНЯ 1984 р.

Пасейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд., о год. 7-й веч. в УНДО при 237 Норе Аvenues. Є справи, які треба полагати, тому просимо членів взяти численну участь. Приєднуйте нових членів до УНСОюзу. — В. Марушак, рекр. секр.

НЕДІЛЯ,
21-го ЖОВТНЯ 1984 р.

Патерсон, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 64-й Відд., о год. від 12:30 до 2-ої по пол., в залі церкв. Св. Марії на Вашингтон вул. у Кліфтоні, Н. Дж. Просимо всіх на збори. За Управу — Ів. Бурний.

MARKA COMPANY
DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tel. GR 3-3550, New York, 10003

МОНОГРАФІЯ
ГАЛИНИ МАЗЕПИ
\$38.00 плюс пошта \$1.50

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА
КАЛИНОВИЙ
МІСТ
збірка споминок — розповідь із дитинства про улюблену школу в Україні, у якій навчався в 1922-28 рр.
Мистецьке оформлення
Зеновія Онисевича
220 стор.
ціна \$12.00, порто \$1.00
Мешканців штату Нью Джерсі зобов'язує 6% штемпового податку.
Замовляти:
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Володимир Барагура
МЕЧ І КНИГА

Історичні оповідання для молоді
Ілюстрації П. Андрусєва
І. М. Михалевича
Ціна 7.00 дол. з портом
Мешканців штату Нью Джерсі зобов'язує 6% штемпового податку.
SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

REAL ESTATE

ROMAN RYCHOK
REAL ESTATE & INSURANCE
1339 Springfield Avenue
Irvington, N.J. 07111
АСЕКУРЕУМО
АВТА - БУДИНКИ - БІЗНЕСИ
Інформація підста
ПЕТРО РИЧОК
забесп. агент-брокер
(201) 373-6434, 6453

HELP WANTED

TOOL MAKERS — DIE MAKERS
Machinists 1st class
Modern Machine Shop need skilled persons to work on prototypes, dies, jigs & fixtures. Full time & part time.
Precision Parts & Tool Mfg.
P.O. Box 104
Wauwaring, N.Y. 12489
(914) 647-5380
4 милі від Союзівки

ПІЗНЕ

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних гранітів, ставимо на центрах св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма

CYPRESS
HILLS MONUMENTS
В БІЛАНСКИ

WAITER BIELANSKI
K M KARDOVICH
CONSTANTINE M KARDOVICH
800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332

Відкрити в комині день в суботу, включно, від 9 до 5 по пол., в неділю 10 до 4 по пол.

Miami, Fla.: (305) 653-5861
На бажання і для вигоди клієнтів, радо заведемо до Вашого дому з проєктами і порадами

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємось похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням тілних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568